

До **Председателя** на Научното жури
определено със Заповед № Р-109-468/09.12.2024 г.
на Ректора на МУ-Варна.

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Атанаска Чешмеджиева, д.м.
Катедра по орална хирургия
Военномедицинска академия
3 Георги Софийски
1606 София, България
тел: +359 886 899 599
имейл: acheshmedzhieva@gmail.com

ОТНОСНО

дисертационен труд на

Д-р Столе Зафироски

– докторант на самостоятелна подготовка в Катедра „Орална хирургия“ при Факултет
по дентална медицина на МУ – Варна

на тема: **„ОБЕЗБОЛЯВАНЕ В ОРАЛНАТА И ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА
ХИРУРГИЯ“,**

представен за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ в
докторска програма „Хирургична стоматология“

Научени ръководители: Проф. д-р Тихомир Георгиев, д.м.н. и Проф. д-р Вилиян
Платиканов, д.м.н., Медицински университет - Варна

По процедура за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна
степен “Доктор” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт по
професионално направление 7.2. Дентална медицина;

Автор на дисертационния труд: Д-р Столе Зафироски

Докторант на самостоятелна подготовка при МУ – гр. Варна към Катедра по Орална
хирургия

Научен ръководител: Проф. д-р Тихомир Георгиев, д.м.н. и Проф. д-р Вилиян Платиканов, д.м.н., Медицински университет - Варна

Общо представяне на процедурата и докторанта

Настоящата рецензия е изготвена въз основа Заповед на Ректора на МУ – гр. Варна № Р-109-468/09.12.2024 г. с назначено Научно жури по процедура за публична защита на описания дисертационен труд.

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител са на основание чл. 24, ал. 6 и чл. 30, ал. 3 от ППЗРАСРБ, и чл. 68, ал. 1 от Правилника за развитие на академичния състав в МУ–Варна и ми бяха предоставени в законноустановения срок.

Докторантът е приложил четири броя публикации свързани с темата на дисертационния труд.

Всички документи са изготвени и представени изрядно.

1. Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Зафировски е роден на 31.07.1082 г.

През 2012 г. завършва висше образование, като магистър-лекар по дентална медицина в ФДМ при МУ – Варна.

През 2018 г. придобива специалност по „Орална хирургия“.

През 2023 г. завършва висше образование по Медицина, като магистър – лекар.

През 2023г. завършва магистратура по „Обществено здраве и здравен мениджмънт“

От 2013 до 2018 г. е редовен асистент в катедрата по „Орална и лицево-челюстна хирургия“.

От 2018 г. и до сега е административен асистент в катедрите по „Орална и лицево-челюстна хирургия“ и по „Обща и оперативна хирургия“.

Д-р Зафировски членува в:

- Български зъболекарски съюз (БЗС)
- Български лекарски съюз (БЛС)

Владее писмено и говоримо английски език.

Актуалност на темата и уместност на поставените цели и задачи

Настоящият дисертационен труд разглежда значим и актуален въпрос в областта на денталната медицина и хирургична практика. Формулираната цел е ясно дефинирана, а поставените задачи са методологично обосновани и реализирани чрез съвременни изследователски подходи.

Задълбоченост на научната разработка

В своя дисертационен труд д-р Столе Зафировски демонстрира осведоменост по разглежданата тема и показва компетентност за самостоятелно провеждане на научни изследвания. Изложението е структурирано в академичен стил, а анализът на предходни научни проучвания логично води до формулирането на изследователската цел:

"Да се анализират разпространението и особеностите на различните методи на локално и общо обезболяване в амбулаторната дентална и лицево-челюстна хирургия."

Методология на изследването

За постигането на целта са поставени следните основни задачи:

1. Анализ на приложението на локалната анестезия в оралната хирургия.
2. Проучване на ефективността на седацията и общата анестезия в оралната хирургия.
3. Оценка на използваните локални анестетици в лицево-челюстната хирургия.
4. Изследване на седацията и общата анестезия в лицево-челюстната хирургия.

Дизайн на изследването

Предложената от автора хипотеза подчертава динамичното развитие на обезболяването в оралната и лицево-челюстната хирургия през последните години. Тя акцентира върху намаляване на усложненията при анестезия и интегрирането на диагностични и терапевтични процедури за пациенти с придружаващи заболявания, изискващи седация и анестезия.

Материали и методи

В периода 2019–2021 г. е проведен анализ на 1 794 пациенти, преминали лечение в:

- Клиниката по лицево-челюстна хирургия на УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна (1 024 пациента)
- Университетския Медико-Дентален Център (УМДЦ) към МУ – Варна (770 пациента)

Проучването е реализирано чрез структурирани статистически методи, включително:

- Дисперсионен анализ (ANOVA) за оценка на значимостта на факторите.
- Вариационен анализ за количествени характеристики.
- Корелационен анализ (Пиърсън, Спирман) за определяне на взаимовръзките между променливите.
- Регресионен анализ за установяване на функционалните зависимости.
- Сравнителен анализ с χ^2 и t-тест на Стьюдент.

Резултати и анализ

Резултатите от изследването са представени чрез таблици и диаграми, като анализът им потвърждава актуалността на разглежданата проблематика.

Основни заключения:

1. Най-често използваният локален анестетик е артикаин.
2. Терминалната анестезия е предпочитаният метод в амбулаторната орална хирургия.
3. В максиларната област доминира терминалната анестезия, докато в мандибуларната се прилага проводна анестезия.
4. Денталната имплантация се осъществява единствено с терминална анестезия.
5. Седацията се използва най-често при кратки процедури при пациенти с придружаващи заболявания.
6. Най-разпространените медикаменти за седация са комбинациите Articaine + Midazolam и Articaine + Propofol.
7. Най-честите усложнения при локална анестезия са хематомите, а при обща – синкоп и хипертонична криза.

Научни приноси

Оригинални за страната приноси:

- За първи път в България е проведено детайлно проучване на анестетичните техники в амбулаторни и болнични условия.
- Потвърждава се нарастващата роля на седацията и общата анестезия при лечение на тревожни и трудно кооперативни пациенти.

Потвърдителни приноси:

1. В максиларната област преобладава терминалната анестезия.
2. В мандибуларната област най-често се прилага проводна анестезия по метода на Вайсбрем.
3. За поставяне на дентални импланти се използва терминална анестезия.
4. Артикаинът е най-често използваният локален анестетик.
5. Седацията се прилага основно при пациенти с кардиоваскуларни заболявания.

Заклучение

Дисертационният труд „ОБЕЗБОЛЯВАНЕ В ОРАЛНАТА И ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ” на д-р Столе Зафировски отговаря на критериите за научна и образователна степен „Доктор“ съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и регулаторните изисквания на Медицински университет – Варна.

Въз основа на представената работа давам **положителна оценка** и ще гласувам с „ДА“ за присъждане на научната степен „Доктор“ на д-р Столе Зафировски.

Изготвил становището:

доц. д-р Атанаска Чешмеджиева, д.м

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

